Farlig fiskeripolitikk

Av **Frode Bygdnes** - 20. november 2019

Noe er råttent i norsk fiskeripolitikk. Illustrasjon: Shutterstock

95% av fiskebrukene som nylig ble kontrollert i Nordland, brøt regelverket. Det ble avdekket dårlige og uavklarte boforhold for fiskeindustriarbeiderne som var underbetalt og manglet overtidsbetaling. Tidligere er det meldt om reine slavekontrakter for utenlandske arbeidere i Finnmark. De hadde fått jobb gjennom bemanningsbyrå.

Les: Avdekket slaveliknende forhold i fiskeindustrien

Fiskebrukene baserer mer og mer av sin arbeidskraft på gjestearbeidere. Sosial dumping er kommet for fullt til fiskeindustrien. Ansettelsesvilkårene er først og fremst fiskeindustrien sitt eget ansvar som arbeidsgiver. Det er en kortsiktig tenkning om det er denne arbeidskrafta som skal sikre at industrien overlever. De må behandle gjestearbeiderne med respekt. Det er ei nedleggingslinje å forbruke arbeidskrafta slik. Industrien må satse på å få den arbeidskrafta de trenger til å ville etablere seg her og bli i lokalsamfunnet med både sin familie og sine fagkunnskaper. Gode lønns- og

arbeidsvilkår er helt nødvendig for å sikre stabil og dyktig arbeidskraft, uansett om den er norsk eller utenlandsk. En løser ikke knapphet på lokal tilgjengelig arbeidskraft med sosial dumping.

På lederplass i Bladet Vesterålen aner en at fiskerne oppfordres til ikke å presse opp prisen på råstoffet. Slik skulle ifølge avisa, gi industrien bedre lønnsomhet og dermed kunne betale arbeiderne bedre. Det er feil fokus. Det er å sette grupper på kysten opp mot en annen i stedet for å peke på hvem som har ansvaret for den politikken som nå føres.

Regjeringa endrer dagpengeordninga for industriarbeiderne i fiskeindustrien. Det tas ikke hensyn til sesongsvingninger, derfor blir dagpengeperioden halvert. Industrien mister folk med høy kompetanse som erstattes med gjestearbeidere. Samtidig blir avtaleverket undergravd.

Regjeringa ønsket å fjerne føringstilskuddet, men ble presset til å opprettholde noe. Derfor er bare 63% av føringstilskuddet nå foreslått fjernet. Dette kuttet gjør at den minste flåten får problemer med å levere fersk fisk til anleggene.

At regjeringa kutter i antall fiskerihavner og overfører dem til fylkeskommunene, gjør råstoffsituasjonen vanskeligere for den minste flåten. At de bruker argumentet med at de større båtene nå er for stor for de miste fiskerihavnene, er nettopp en del av problemet.

For det er myndighetene som har endra trålernes leveringsplikt til bare å være en tilbudsplikt. Og det er myndighetene som har tildelt frysetrålerne større kvoter på bekostning av ferskfisktrålerne. Da blir tilbudet til vår landindustri ikke ferskfisk, men frossen fisk. Frossen fisk til foredling skaper merarbeid fordi den må tines.

Frossenfisken må betales med markedspris på det internasjonale markedet. Derfor blir det mer og mer fisk som sendes ubearbeid ut av landet. Kun 8% ble levert til foredling i de kommunene fra Lofoten til Øst-Finnmark som

har rettighetene til denne fisken. Vi sender bort imot halve torskekvoten vår ut av landet – ubearbeid.

Vi må kreve at fisken skal føres til land og skape trygge arbeidsplasser langs kysten. Vi må ha som mål å bare eksportere ferdigmat. Vi trenger avskjæret til dyrefôr eller oppdrettsfôr. Derfor må pliktsystemet for trålerne gjeninnføres. Det vil skape gode, trygge og sikre industriarbeidsplasser langs kysten.

Sjømatnæringa eksporterte råvarer for 87 mrd. kroner de 10 første månedene i år. Denne verdien kan økes betydelig om vi også foredlet fisken sjøl. Da må vi ha ordnede forhold i foredlingsindustrien.

Regjeringa vil hverken kreve politiske føringer for industrien eller kontrollere at norsk lov fungerer på havet eller på land. Konsesjonsbetingelsene brytes og blir godtatt og sementert av fiskeriministrene. I stedet for å styre og forvalte våre ressurser til beste for fellesskapet, åpner en for frislipp, lukker øynene for regelbrudd på arbeidsvilkår og reagerer ikke på brutte avtaler om levering.

Fisken i havet tilhører det norske folket. Den skal forvaltes for å gi arbeidsplasser og bosetting langs kysten. Hvis ikke er vi bare en råvareleverende koloni.

Frode Bygdnes

Har vært publisert på: https://steigan.no/2019/11/farlig-fiskeripolitikk/